

infobulletin

Gemaal Laag Helbergen
bijna klaar

Speciaalbier en kwaliteitskoffie
in Laag Helbergen

Oude bandijk Cortenoever verlaagd

Inhoud

Projectmanager aan het woord: Taakstelling waterveiligheid gehaald!

De afgelopen periode is, voornamelijk in Cortenoever, veel werk verricht. De waterveiligheid van het gebied moest volgens contract voor 31 maart worden gehaald en deze opgave is met grote inzet gerealiseerd. Johan Cruyff zei ooit “Winnen doe je met z’n allen”. De goede samenwerking met de omgeving en het waterschap maakte het dan ook mogelijk om deze mijlpaal te behalen.

Nu de taakstelling voor de waterveiligheid is gehaald gaan wij alle resterende zaken afhandelen. Als eerste zorgen we ervoor dat de fietspaden worden opengesteld. Fietsers kunnen dan veilig over de nieuwe primaire dijk fietsen en zo van het prachtige uitzicht op Cortenoever en Voorsterklei genieten. Vervolgens zorgen we dat alle kleine details goed zijn uitgewerkt en het gebied er weer netjes bij komt te liggen. In dit nummer leest u meer over de

voortgang van het project en over de werkzaamheden die wij nog gaan uitvoeren voordat Cortenoever en Voorsterklei definitief worden opgeleverd.

Bart Cierkens

Projectmanager de Vries & van de Wiel

Projectmanager aan het woord	2
.....
Geschenk aan het gebied	3
.....
Voortgang Cortenoever	4
.....
Voortgang Voorsterklei	6
.....
Proeflokaal in Laag Helbergen	8
.....
In 't kort	10
.....
In 't kort	12
.....
Planning	16

Uitkijkpunt en parkeerplaatsen

In het vorige infobulletin gaven wij aan dat er diverse mooie ideeën zijn geopperd voor een geschenk aan het gebied in Cortenoever en Voorsterklei. We hebben de afgelopen periode gebruikt om de suggesties te beoordelen op de aangegeven criteria.

Er waren onder andere ideeën om kunstwerken te plaatsen of speelplaatsen en wandelpaden te realiseren. Ook het planten van bomen, het creëren van een bloemenpluktuin en het plaatsen van informatieborden, uitkijkpunten en bankjes is diverse malen genoemd. Er blijkt ook behoefte te zijn aan visplekken en parkeerplaatsen.

Er is voor beide gebieden een keuze gemaakt, die verder uitgewerkt gaat worden. Daarvoor hebben we een bewonerscomité ingesteld, aangevuld met onze landschapsarchitect en de beheerder van Waterschap Vallei en Veluwe.

Cortenoever: uitkijkpunt in theateropstelling

In Cortenoever kijken we of we een uitkijkpunt in een theateropstelling kunnen realiseren. Deze plek is bedacht onderaan

de dijk bij de RWZI, en geeft van daaruit zicht op de IJssel en op de uiterwaarden waar 't Halfvasten heeft gestaan. Ook een informatiebord over de geschiedenis van deze plek behoort tot de mogelijkheden. In het gebied komen op meerdere plaatsen informatieborden langs de fietspaden, waarbij we (op veler verzoek) zo veel mogelijk rekening houden met de privacy van de mensen die aan de nieuwe dijk wonen.

Voosterklei: parkeerplaats voor recreanten

Voorsterklei krijgt een parkeerplaats. De exacte locatie staat nog niet vast. Vanaf de parkeerplaats kunnen recreanten de nieuwe dijk op voor een wandeling naar de oude banddijk. Bij het gemalenplein komen picknickbanken voor een prachtig uitzicht op

Nijenbeek en de IJssel. Ook in de Voorsterklei komen meerdere informatieborden en bankjes.

Afvallers

Een aantal suggesties viel af omdat beheer en onderhoud op problemen stuitte, of vanwege de locatie (bijvoorbeeld aanpassing wegen, instellen diverse wandelroutes en nieuwe beplanting aan de dijk). Ook kan het zijn dat een suggestie niet kan worden uitgevoerd omdat andere belangen groter zijn. Het veranderen van de lantaarnpalen op de nieuwe dijk in Brummen is bijvoorbeeld niet mogelijk vanwege gemeentelijk beleid. Wilt u weten waarom uw ingezonden idee niet wordt uitgevoerd? Neem dan contact op met het projectbureau.

Voortgang Cortenoever

Afgraving oude bandijk

Begin maart is op drie locaties gestart met het afgraven van de oude bandijk: twee aan de zuidzijde en één aan de noordzijde.

De vrijkomende grond is via het water afgevoerd. Hiervoor was het afsluiten van de Holthuiserweg noodzakelijk, zodat geen vermenging plaatsvindt met het doorgaande verkeer. Hiervoor is een omleiding via de Piepenbeltweg ingesteld. De graafwerk-

zaamheden aan de in- en uitlaat hebben ongeveer 3 weken geduurd.

In het noorden van Cortenoever was het de bedoeling de grond af te voeren via het water. Het hoge water van de laatste tijd maakt de toevorroutes onbegaanbaar voor dumpers in de uiterwaarden. Door deze omstandigheden is een alternatief uitgewerkt om de grond via de openbare weg af te voeren. Op vijf verschillende

locaties stonden verkeersregelaars om het verkeer te begeleiden. Hiervoor is gekozen omdat de afvoerroute ook een drukke fietsroute betreft en omdat er sprake is van een onoverzichtelijke bocht in het traject. Het doorgaande verkeer (auto en fiets) had voorrang en de weg werd regelmatig schoongemaakt.

Afvoer zand via het water

Nieuwe Holthuiserweg

Op de afgegraven oude bandijk ten westen van de waterzuiveringsinstallatie is de nieuwe Holthuiserweg aangelegd. De weg loopt vanaf de waterzuivering tot aan de Cortenoeverseweg, waar in mei een verhoogd plateau zal worden gerealiseerd. De weg wordt de komende periode afgemaakt en uiterlijk 31 mei aan de gemeente overgedragen.

Openstelling fietspad

Het fietspad op de nieuwe dijk is vanaf 27 april geopend. Nu kunnen fietsers veilig over de nieuwe dijk fietsen.

Laatste werkzaamheden

In Cortenoever worden nog diverse kleine werkzaamheden uitgevoerd. Het gaat om het planten van bomen en struiken, het maken van op- en afritten, het herstellen van de ontgravingen in het zuiden van Cortenoever, etc.

Puindepot

Sloopwerkzaamheden

De laatste sloopwerkzaamheden in het gebied zijn gestart. De sloop van de bebouwing van de Piepenbeltweg 10 is afgerond. De sloop van Holthuiserweg nr 9 en 11 is bijna gereed, op de sloop van de mestkelders na.

Tot slot zijn nog twee oude schuren aan de Cortenoeverseweg 105 (melkveehouderij Beker) verwijderd. Deze werkzaamheden zijn eind maart afgerond, net op tijd voor de open dagen van het nieuwe bedrijf op 1 en 2 april.

Gemaal Laag Helbergen

Het gemaal Laag Helbergen is al goed zichtbaar. Het binnenwerk is in een ver gevorderd stadium en de elektra is aangesloten. De pompen zijn succesvol getest. Aan de buitenzijde van het gemaal zijn gordingen aangebracht voor meer stabiliteit van het gebouw. Voor het in- en uitlaatwerk van het gemaal is steenbestorting aangebracht, zodat bij sterke waterstroming de grond niet wegspoelt.

Voortgang Voorsterklei

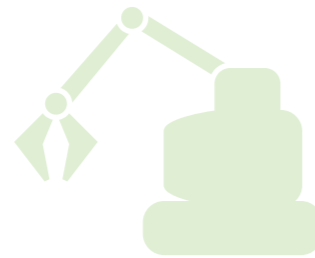
Gemaal Nijenbeek

Het nieuwe gemaal Nijenbeek is klaar voor gebruik. Het gemaal heeft als doel om het laatste water in de nieuwe en vergrote watergangen na een overstromingsperiode weg te pompen. De watergangen zijn zo aangelegd, dat ze met elkaar zijn

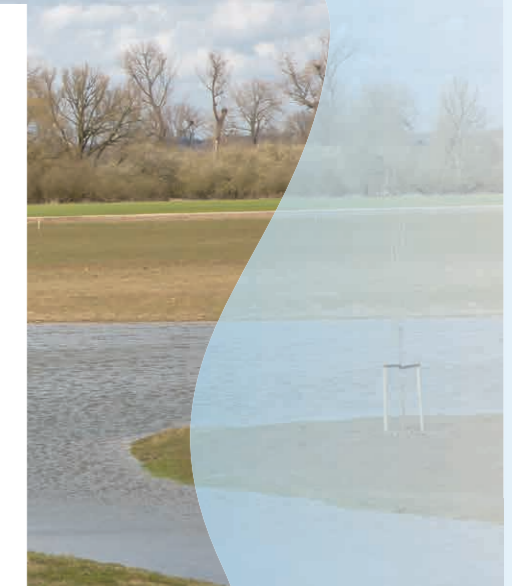
verbonden en dat de agrarische gronden zo optimaal mogelijk kunnen worden gebruikt. Dankzij het gemaal is het gebied na overstroming weer snel bruikbaar voor de landbouw.

Oude terp Wijers

De oude terp Wijers krijgt zijn oorspronkelijke vorm terug. Op de terp worden diverse fruitbomen, een walnotenboom en drie lindes geplant.

Gemaal Nijenbeek

Voormalige schuren Dovenkampweg

Sloop schuren Dovenkampweg

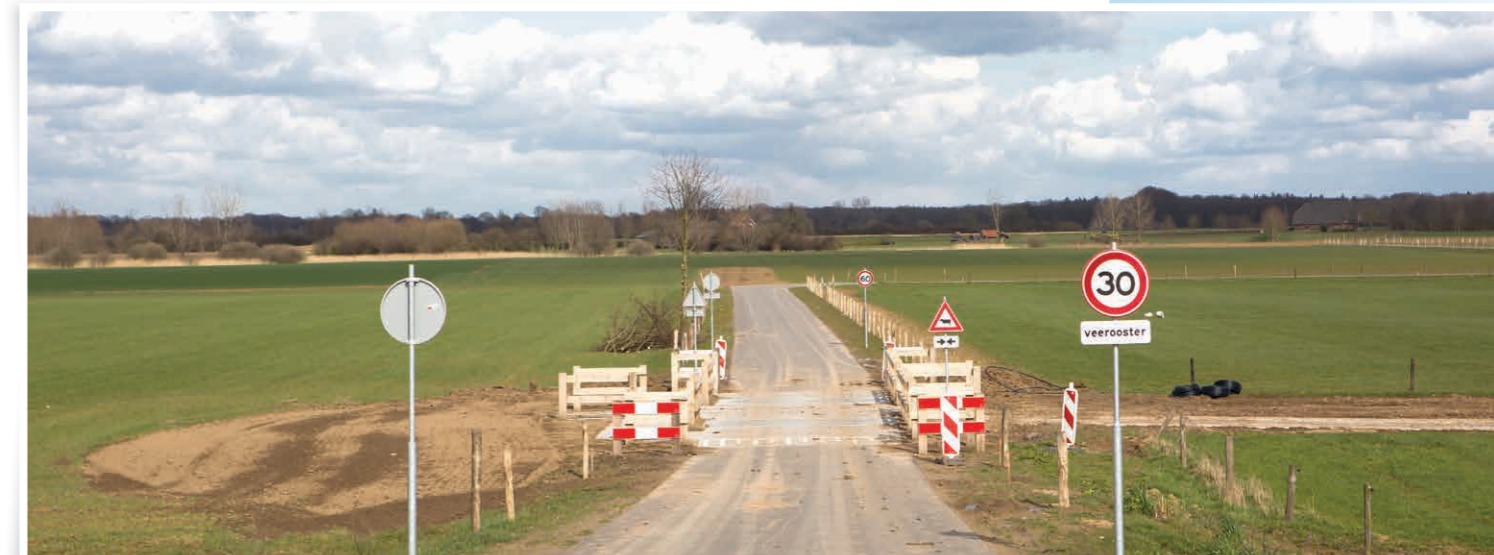
Ruim voor de start van de werkzaamheden in Voorsterklei heeft de eigenaar van de vleesveemesterij aan de Dovenkampweg te Empe zijn activiteiten in Voorsterklei beëindigd. Het agrarische gebruik van de gebouwen werd daarmee beëindigd en een andere bedrijfsmatige toepassing van deze stallen past niet in de visie op het buitengebied. De omliggende gronden zijn als compensatiegrond gebruikt bij de grondverwerving. Omdat er bij de verkoop van dit perceel geen nieuwe bestemming was voor de stallen, is voor de nieuwe eigenaar een sloopplicht voor de stallen vastgelegd.

Door het slopen van deze markante industrieel gebouwde stallen ontstaat in het zuidelijk deel van Voorsterklei meer open ruimte en wordt invulling gegeven aan de tweede doelstelling van Ruimte voor de Rivier 'Verbetering van de Ruimtelijke Kwaliteit'.

Wegen en fietspad in Voorsterklei

Het fietspad is gescheiden van de weg aangelegd. Dit is mede met het oog op veiligheid gedaan. Het fietspad ligt daarom op de nieuwe dijk; de auto's rijden onderlangs. Het fietspad is vanaf 27 april open gesteld

Meer in het noorden is de nieuwe Wellenbergweg aangelegd zodat de huizen langs de 'oude' dijk bereikbaar blijven. In deze nieuwe weg is een koe-oversteekplaats aangelegd.

Laag Helbergen: dijk van een monument wordt proeflokaal

De werkzaamheden voor de overloop van de IJssel hebben het landschap blootgelegd: dijken zijn verlaagd, wegen verlegd en bomen gekapt. In het weidse rivierlandschap torent rijksmonument Laag Helbergen hoog boven de omgeving uit. Als het aan Frits Prisse ligt, wordt het monument volgend jaar méér dan alleen een woonhuis voor hem, zijn vriendin Heleen Bakker en zijn moeder Hilde Ravenshorst. Een proeflokaal moet het gaan worden, met lokaal geproduceerd speciaalbier, kwaliteitskoffie en wellicht ook entertainment.

Grootse plannen dus, die zijn ontstaan tijdens het proces van de dijkverlegging. De dijkverlegging in Cortenoever heeft tot gevolg dat de omgeving van Laag Helbergen, bij extreem hoogwater, blank komt te staan. Dat vraagt om ingrijpende maatregelen voor het rijksmonument. Daarom worden, in samenwerking met Waterschap Vallei en Veluwe en Rijks-waterstaat, schadebeperkende maatregelen getroffen. Men is al begonnen met de versterking van de fundamenten van het gebouw. Een berg zand ligt klaar om de oorspronkelijke terp weer op te bouwen en in zijn oude functie - bescherming

tegen hoogwater - te herstellen. "Alles onder het maaiveld wordt hersteld en versterkt zodat we droge voeten houden", vertelt Frits.

Woonhuis krijgt oorspronkelijke constructie terug

Later dit jaar wordt het zestiende-eeuwse gedeelte van het woonhuis aangepakt. De oude constructie wordt in ere hersteld door extra balklagen te plaatsen. Dit verbetert de stijfheid van het gebouw waardoor het beter bestand is tegen hoogwater. Een unieke kans volgens Frits: "Met het terugbouwen van het oorspronkelijke huis krijg je de

constructie terug en van daaruit hebben we een mooie herbestemming." Wat nu het woonhuis is, wordt voor een deel omgeturnd tot horeca annex proeflokaal. De aanvraag voor de horecabestemming ligt bij de Gemeente Brummen. Het plan om de oude schuur af te breken en daar een nieuwe woning voor in de plaats te bouwen ligt ook op tafel.

Afstand nemen creëert ook nieuwe kansen

"De schadebeperkende maatregelen die Laag Helbergen moeten beschermen tegen hoogwater waren voor ons eigenlijk een soort handgreep om verder te denken", vertelt Frits.

Hij vervolgt: "In het begin hebben we ons verzet tegen de dijkverlegging en de plannen van het waterschap. Mijn moeder is hier opgegroeid, ik ben hier geboren en er is nu zoveel moois verdwenen. Maar afstand nemen creëert ook kansen: we pakken nu de draad op en gaan er iets moois van maken."

Laag Helbergen krijgt een publieksfunctie

De toekomstplannen van Frits Prisse liegen er niet om: "We willen een inpanidige, kleinschalige brouwcapaciteit realiseren, waar mensen kunnen genieten van

speciaalbieren, en een proeflokaal voor kwaliteitskoffie", vertelt Frits enthousiast. "Daarnaast kunnen mensen hier terecht voor kleinschalige evenementen, bedrijfsuitjes en zelfs trouwerijen." Volgens Hilde Ravenshorst leent het unieke karakter van Laag Helbergen zich uitstekend voor een publieksfunctie: "Er zijn volop mogelijkheden om Laag Helbergen toegankelijk te maken voor publiek, zowel fysiek als online. We willen bijdragen aan de educatie over dit gebied dat zo'n rijke historie heeft", zegt Hilde.

Dat is voor Frits ook een van de redenen om binnenkort de nieuwe website www.laaghelbergen.nl te lanceren. "Zo kunnen mensen de voortgang van de renovatie bekijken en meer te weten komen over de geschiedenis van dit gebied."

Proeflokaal

Laag Helbergen biedt als proeflokaal een mooie afwisseling tussen de nieuwe boerenbedrijven die in Cortenoever worden gebouwd. Frits Prisse ziet toekomst in lokale samenwerking. Geheel in lijn met de trend

van de afgelopen jaren wil hij samenwerken met lokale landbouw- en veeteeltbedrijven: "Vlees uit Cortenoever en gerst dat verbouwd is op de akkers hier, dat lijkt me geweldig!" En daar houdt het niet op. Frits droomt hardop over een toeristische functie voor Laag Helbergen: als startpunt voor een wandeling door het gebied met informatie over cultuurhistorie vermengd met recreatie. En dat in samenwerking met andere ondernemers. Kortom: ideeën genoeg! Eén ding is duidelijk: hier wordt hard gewerkt aan een nieuwe toekomst voor een prachtig monument.

in 't kort

Nieuw omgevingsteam

Het omgevingsteam van de Vries & van de Wiel is vernieuwd terwijl de uitvoering in volle gang is. Saskia Plate en Hubert van Renterghem zijn druk bezig met de afronding van het project samen met alle betrokken bewoners, het waterschap en bevoegd gezag. Hubert: 'nu we de afronding van het project naderen zijn er nog talloze restpuntjes die moeten worden opgelost, voordat we de twee projecten kunnen opleveren aan de eigenaren en onze opdrachtgever'.

Hubert gaat bij alle betrokkenen langs om de restpunten te bespreken en daarover afspraken te maken. Ook moeten nog overeenkomsten worden afgesloten voor de gerealiseerde drukrioolleiding. Saskia

regelt alle omgevingszaken. 'Je zou kunnen denken dat het project bijna gereed is en dat er op omgevingsgebied niet meer zo veel te doen is. Niets is minder waar. We moeten alle werken nog afronden, daarvoor moeten nog vergunningen worden aangevraagd, transportroutes geregeld, en

moet ook met de betrokken gemeentes en opdrachtgever veel worden overlegd.' Aan het einde van de zomer zijn de projecten Voorsterklei en Cortenoever klaar. Saskia (tel.0624415868) en Hubert (tel.0611003799) zijn altijd bereikbaar om uw vragen te beantwoorden.

Nieuw 'rondje voor het hondje' bevat best

We vroegen Gerrie Slijkhuis uit Voorsterklei naar haar ervaringen over het nieuwe rondje met het hondje. Het uitlaten van de hond verliep in eerste instantie niet helemaal vlekkeloos in de nieuwe situatie aan de Voorsterklei. De hond los laten lopen werd niet bepaald op prijs gesteld door vogelaars. "Natuurlijk houden we er wel rekening mee dat de hond niet los mag in de weilanden met koeien" vertelt mevrouw Gerrie Slijkhuis, "maar we lopen hier al 45 jaar en we hebben nooit problemen gehad. Uiteindelijk bevat het nieuwe rondje met het hondje toch wel goed. We kunnen korte en lange rondjes lopen en vinden daar wel een weg in. Dat komt wel weer goed" besluit Gerrie Slijkhuis optimistisch.

Ruim 4000 bezoekers bij open dagen Familie Beker

De open dagen op 1 en 2 april bij de boerderij van de familie Beker waren met ruim 4000 bezoekers een groot succes. De familie moest vanwege Ruimte voor de Rivier hun oude stek verlaten en kregen een nieuwe plek aan de Cortenoeverseweg in Brummen. Daar konden de bezoekers de nieuwe stallen bekijken. Jeroen Beker blikt terug op 2 zeer geslaagde dagen: "Ik heb alleen

maar positieve reacties gekregen op het woonhuis en de nieuwe boerderij. Het was ook supermooi weer dus er kwamen heel veel fietsers langs die een kijkje kwamen nemen. De sloop van de oude schuren was ook net op tijd klaar. Vlak voor de open dagen waren de oude schuren allemaal gesloopt, de gaten gedicht en was alles mooi in orde gemaakt. Een heel mooi plaatje alles bij elkaar". Terwijl mede-agriculteurs, buurtbewoners en andere geïnteresseerden de stallen bekeken werd ook het symposium over innovatief stalontwerp en fosfaatregelgeving zeer goed bezocht. Daarnaast trokken de

verschillende standhouders veel bezoekers. Al met al twee zeer geslaagde dagen!

Namen fietspaden bekend

De burgemeester en wethouders van Voorst en Brummen hebben ingestemd met naamgevingsvoorstellen van de nieuwe paden en wegen in Cortenoever en Voorsterklei. Het fietspad op de nieuwe dijk in Voorsterklei heet Sinderensdijk. Deze naam verwijst naar het landgoed Sinderen dat vroeger in het noorden van de Voorsterklei lag,

vlak bij de nieuwe dijk. Het pad over de oude bandijk heet Middelbeeksepad, verwijzend naar het gemaal Middelbeek en een gelijknamige boerderij. De nieuw aangelegde Wellenbergweg krijgt ook de voor de hand liggende naam Wellenbergweg. In Cortenoever krijgt het nieuwe fietspad op de oude dijk de naam die van

oudsher in de volksmond voor de dijk werd gebruikt: Oude Bandijk.

Voor het fietspad op de nieuwe dijk is gekozen voor een historische boerderijnaam 'Papenweerd'.

in 't kort

Kader Richtlijn Water

De KRW (Kaderrichtlijn Water) is een Europese richtlijn die als doel heeft om de ecologische waterkwaliteit van rivieren, zoals de IJssel, te verhogen. Door het nemen van verschillende maatregelen ontstaan meer natuurlijke landschappen waar planten, vissen en bijzondere insecten, die oorspronkelijk bij riviergebieden horen, graag verblijven en zich voortplanten. Water van goede kwaliteit is daarnaast ook belangrijk voor drinkwaterbereiding, beregening van de akker- en landbouwpercelen en drinkwater voor vee en andere dieren.

De maatregelen bestaan uit de realisatie van 14 nevengeulen (in totaal 22 kilometer) en het verwijderen van stenen langs de rivieroever op 20 locaties (in totaal 10 km) verspreid langs de IJssel. Waterschap Vallei en Veluwe voert deze maatregelen uit voor Rijkswaterstaat.

Eerste geulen klaar

In 2015 zijn de eerste drie geulen, tussen Hattem en Zalk, opgeleverd. De eerste resultaten zijn mooi: binnen een half jaar na uitvoering zijn de winde en de barbeel al in de nieuwe geul gesignaleerd. Het jaar 2016 staat in het teken van de realisatie van de overige maatregelen. Nu het waterpeil in de IJssel weer gezakt is, kunnen de werkzaamheden ook weer starten. De komende maanden wordt gewerkt aan de oevers bij Wijhe, Tichelgaten Herxen, Hengforderwaarden, Rammelwaard, Reuvenweerd en Zutphen Links.

Meer informatie

Meer informatie over KRW IJssel is te vinden op de website www.krwijsel.nl. Daar zijn de eerste aangelegde geulen te bekijken vanuit een bijzondere inval, namelijk vanuit de lucht. Ook kunt u via 360 graden foto's bij de eerste aangelegde geulen rondkijken alsof u echt in het veld staat. Verder kunt u zich ook aanmelden voor de digitale nieuwsbrief over KRW IJssel.

Glazenwassen

In maart en begin april is Ten Have Bedrijfsdiensten langs geweest in Cortenoever en Voorsterklei om de ramen te lappen van de woonhuizen in. De heren van het bedrijf werden positief onthaald en zij zorgden voor een fris en helder resultaat.

Opleverfeest: 15 juni 2016

De datum van het opleverfeest voor bewoners is bekend: woensdag 15 juni 2016 in de Bronckhorsthoeve te Brummen. Tijdens deze feestelijke bijeenkomst worden de gebieden Cortenoever en Voorsterklei symbolisch

teruggegeven aan de bewoners. De uitnodiging met het programma wordt u medio mei toegestuurd. Noteer het vast in de agenda!

Inspectie Holthuiserweg over de verlaagde 'oude' dijk

Afgraven oude dijk

Afwerking

Verhoogde mast Voorsterklei

Colofon

Oplage: 500 stuks
Verspreidingsgebied:
Cortenoever en Voorsterklei

Teksten:
Rinske Jansen, Saskia Plate

Fotografie:
Ad van Lit (Cortenoever),
Evert van de Worp (Voorsterklei)
Erik Peek - Air Video

Eindredactie:
Karin Rullmann,
Esther Pastoors

Vormgeving en druk:
LONCC

Mei 2016

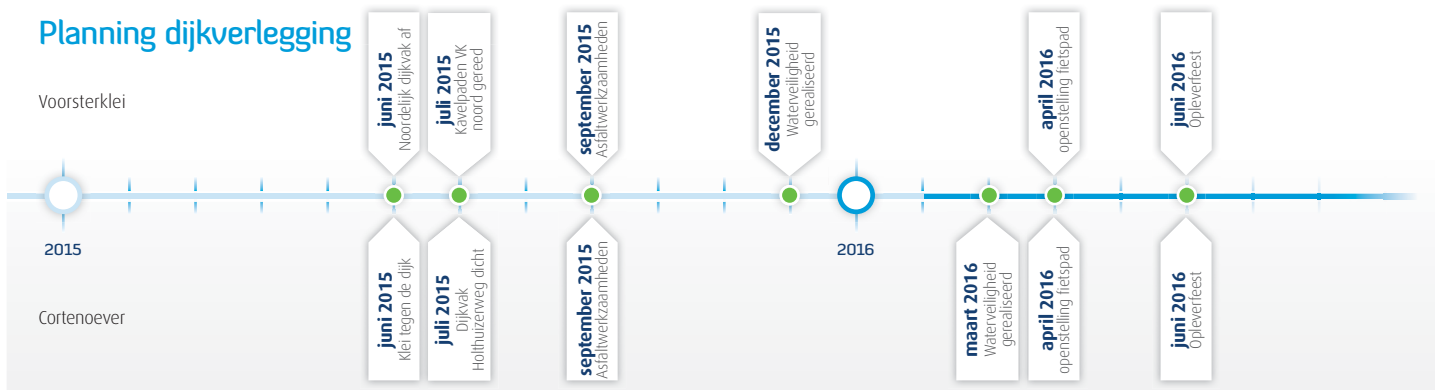
Gemaal Laag Helbergen van bovenaf gezien

Afvoeren zand naar Gorssel

Planning dijkverlegging

Het project

In Cortenoever en Voorsterklei zijn landinwaarts nieuwe dijken aangelegd, zodat de IJssel bij hoogwater meer ruimte heeft. De 'oude' dijken zijn op enkele plaatsen verlaagd tot drempels. Alléén bij extreem hoogwater stromen de gebieden tussen de oude en nieuwe dijk mee, met als gevolg een verlaging van de waterstand in de IJssel. Cortenoever en Voorsterklei gaan gemiddeld een keer per 25 jaar meestromen met de IJssel, waardoor de landbouwfunctie van de gebieden blijft bestaan.

de Vries & van de Wiel

Mercuriusweg 10,
6971 GV Brummen
In noodgevallen belt u met: 020 - 219 15 15

Vragen?

Inloop op woensdag van 13.00 - 14.00 uur.

E-mail

info@dijkverleggingcovo.nl

Waterschap Vallei en Veluwe

Bezoek ons projectbureau
Voorsterklei 17,
7383 RX Voorst

Informatiecentrum

Open op maandag, woensdag,
donderdag van 13.00 tot 15.30 uur.

Telefoon

(0575) 50 15 66

E-mail

ruimtevoorderivier@vallei-veluwe.nl

www.dijkverleggingcovo.nl

de Vries
& van de Wiel

Dredging & Environmental Solutions

